

Udvalget foreslår, at journalister, der følger en retssag, får mulighed for at låne eventuelle hjelpebilag eller rids under retsmødet.

Udvalget finder, at retten i enkelte konkrete tilfælde på en parts eller et vidnes begæring eller af egen drift skal kunne nægte journalisten at låne de nævnte bilag. Der kan være behov herfor på grund af dokumentets karakter (f.eks. hvis det indeholder strengt fortrolige oplysninger, som pressen normalt ikke ville have adgang til, eller det ikke er praktisk muligt at lave flere eksemplarer af bilaget). Udlån kan efter udvalgets forslag også nægtes i de tilfælde, der er nævnt i retsplejelovens § 41, stk. 2, f.eks. hvis der er rimeligt begrundet frygt for, at bilagene vil blive anvendt på retsstridig måde.

Justitsministeriet kan tiltræde udvalgets synspunkter og forslag, og lovforslaget er udformet i overensstemmelse hermed.

Der henvises til betænkningen side 84-85 og til lovforslagets § 1, nr. 2.

Udvalget foreslår, at journalister *efter domsforhandlingen* skal kunne få aktindsigt i retsbøger, herunder domme, under forudsætning af, at de betingelser, der i øvrigt gælder for aktindsigt - herunder som udgangspunkt, at det pågældende retsmøde ikke har været lukket helt eller delvist - er opfyldt. Udvalget anfører i den forbindelse på grundlag af en spørgeskemaundersøgelse, at mange dommere i dag ikke synes at være betænkelige ved at give journalister adgang til at læse eller få kopi af domme eller kendelser, der er afsagt i offentlige retsmøder.

Udvalget finder, at undtagelsesreglen i retsplejelovens § 41, stk. 2, bør finde tilsvarende anvendelse, mens man ikke finder grundlag for at anvende en sådan ordning med forudgående høring af politimesteren, som der er hjemmel til at fastsætte efter bestemmelsen i retsplejelovens § 41, stk. 4. Udvalget foreslår i stedet - ligesom ved aktindsigt forud for domsforhandlingen - at dommeren (justitssekretæren) af egen drift eller på begæring af anklagemyndigheden eller forsvareren skal kunne nægte aktindsigt i retsbøger, herunder domme, hvis der foreligger forhold som omtalt i retsplejelovens § 41, stk. 2. Dommeren (justitssekretæren) vil dog naturligvis ikke være afskåret fra at høre politiet eller anklagemyndigheden, hvis han finder anledning hertil.

Udvalget forudsætter, at de almindelige kæreregler finder anvendelse.

Justitsministeriet er enig i udvalgets synspunkter og forslag, og lovforslaget er udarbejdet i overensstemmelse hermed.

Sammenfattende omfatter den foreslåede adgang til aktindsigt for journalister m.v. følgende dokumenter:

- *Anklageskrift.*
  - *Retsmødebegæring.*
  - *Retsbøger*, når sagen er afsluttet, dog som hovedregel ikke, hvis det pågældende retsmøde har været holdt for lukkede døre.
  - *Hjelpebilag* (f.eks. oversigter over komplicerede selskabskonstruktioner eller kronologiske oversigter) og *rids*, der bruges under domsforhandlingen.
- Adgangen til aktindsigt omfatter ikke bevisfortegnelsen, udskrift af retslige undersøgelser og bevisbehandling, sagens øvrige dokumenter og synlige beviser. Der kan således bl.a. ikke gives aktindsigt i *politirapporter, fotos af ofre, straffeattester og forakter* (dvs. tiltaltes tidligere domme m.v.) samt eventuelle *mental- eller personundersøgelser*.

Som nævnt ovenfor medfører den udvidede adgang til aktindsigt i straffesager ikke ændringer i reglerne om, i hvilket omfang og på hvilken måde pressen må referere retssager offentligt. Det kan nævnes, at det vil være strafbart at videregive oplysninger, som er fremkommet i et offentligt (eller lukket) retsmøde, hvis videregivelsen er i strid med bestemmelserne i straffelovens kapitel 27 om freds- og æreskrænkelser.

Der henvises til betænkningen side 85-86 og til lovforslagets § 1, nr. 2.

4.2.2. Aktindsigt i civile sager.

Udvalget peger på, at civile retssager i modsætning til straffesager fortrinsvis er af privat eller forretningsmæssig karakter. Begge parter vil ofte være interesserede i, at sagens nærmere omstændigheder ikke bliver »spredt« i offentligheden, i hvert ikke før domsforhandlingen finder sted. En væsentlig udvidelse af pressens adgang til aktindsigt i disse sager vil kunne medføre, at flere sager i stedet vil blive behandlet ved voldgift, der foregår for lukkede døre.

Disse forhold er indgået i udvalgets overvejelser om behovet for at udvide pressens adgang til aktindsigt i civile sager.

Udvalget finder ikke, at der bør gives journalister adgang til at læse eller få kopi af stævningen, svarskriftet og eventuelle andre processkrifter. Det bør fortsat kun være den, der har en retlig interesse heri, som kan få aktindsigt i disse dokumenter.

Udvalget peger bl.a. på, at parterne normalt har fuld rådighed over en civil sag, og at det ikke ville være rimeligt, hvis andre gennem aktindsigt kunne skaffe sig viden om sager, som parterne eventuelt forliger eller hæver inden domsforhandlingen. Ved indledningen af